

Cuprins

1.	<i>In țara aspră a minunilor</i>	
	Lift, tacere, obezitate	7
2.	<i>La capătul lumii</i>	
	Animalele aurii	20
3.	<i>In țara aspră a minunilor</i>	
	Manta de ploale, Intunegri, spălare	26
4.	<i>La capătul lumii</i>	
	Biblioteca	47
5.	<i>In țara aspră a minunilor</i>	
	Calcule, evoluție, Hibido	55
6.	<i>La capătul lumii</i>	
	Umbra	71
7.	<i>In țara aspră a minunilor</i>	
	Craniul, Lauren Bacall, biblioteca	81
8.	<i>La capătul lumii</i>	
	Colonelul	101
9.	<i>In țara aspră a minunilor</i>	
	Poftă de mâncare, dezamăgire, Leningrad	108
10.	<i>La capătul lumii</i>	
	Zidul	129
11.	<i>In țara aspră a minunilor</i>	
	Imbrăcare, pepene verde, haos	134
12.	<i>La capătul lumii</i>	
	O hartă a capătului lumii	140
13.	<i>In țara aspră a minunilor</i>	
	Frankfurt, usă, sistem independent	148
14.	<i>La capătul lumii</i>	
	Pădurea	175

15. În țara aspră a minunilor Whisky, tortură, Turgheniev	185
16. La capătul lumii Venirea Iernii	203
17. În țara aspră a minunilor Sfârșitul lumii, Charlie Parker, bomba cu ceas	212
18. La capătul lumii Citirea viselor	221
19. În țara aspră a minunilor Hamburgeri, Skyline, termen limită	226
20. La capătul lumii Moartea animalelor	242
21. În țara aspră a minunilor Brățari, Ben Johnson, demon	247
22. La capătul lumii Fumul cenușiu	277
23. În țara aspră a minunilor Gropli, lipitori, turn	286
24. La capătul lumii Tarcul Umbrei	307
25. În țara aspră a minunilor Mâncare, fabrică de elefanți, capcană	317
26. La capătul lumii Centrala electrică	345
27. În țara aspră a minunilor Baghetă enciclopedică, eternitate, clame	353
28. La capătul lumii Instrumentele muzicale	362
29. În țara aspră a minunilor Lac, Kondō Masaomi, dresuri	368
30. La capătul lumii Groapa	391
31. În țara aspră a minunilor Bilete de călătorie, Police, detergent	399
32. La capătul lumii Agonia Umbrei	414

33. În țara aspră a mînușilor	
Rufe dușe la uscător pe o zi plotoasă, mașină inchiriată. Bob Dylan	422
34. La capătul lumii	
Cranille	438
35. În țara aspră a mînușilor	
Unghieră, sos cu unt, vaza de fier	445
36. La capătul lumii	
Armonica	461
37. În țara aspră a mînușilor	
Luminișe, introspecție, curățenie	467
38. La capătul lumii	
Evdareia	479
39. În țara aspră a mînușilor	
Floricele de porumb, Lord Jim, dispariția	490
40. La capătul lumii	
Pasarea	503

HARUKI MURAKAMI

La capătul lumii și în țara aspră a minunilor

Traducere din limba japoneză
și note de Angela Hondu

POLIROM
2012

La capătul lumii

Venirea iernii

M-am trezit printre mirosurile familiare. Era patul meu. Camera mea. Dar aveam senzația că ceva nu mai era la fel ca înainte. Ceea ce vedeam mi se părea o plăsmuire a minții mele. Petele de pe tavan, de pe tapet... Totul.

Am privit pe fereastră și am văzut că ploua. Auzeam ploaia. O ploaie rece, de gheată, care lovea acoperișul și cădea pe pământ. Nu-mi dădeam seama căt era de departe.

Am remarcat silueta dreaptă și nemiscată a Colonelului. Statea jos lângă fereastră și privea afară. Nu pricepeam de ce-l interesa atât de mult. Era o ploaie obișnuită. Lovea acoperișul, ușa pământului, mai facea răul să crească.

Am vrut să-mi apropii mâinile de față, dar n-am reușit să mi le ridic. Erau ingrozitor de grele. Am vrut să-i spun și Colonelului ce mi se întâmplă, dar am constatat că nu aveam glas. N-am fost capabil să articulez nici măcar un singur cuvânt. Nu puteam scoate aer din plămâni. Nu funcționa nimic. Eram complet inert. Cum de-am patit eu așa ceva? Nu-mi aminteam nimic, iar dacă încercam să fac un efort căt de mic, simteam că-mi plesnește capul de durere.

— A venit iarna, spuse Colonelul bătând în geam. E aici, peste noi. Acum înțelegi și tu de ce e atât de însălbătătoare, nu?

Am încuviințat ușor.

Așa e. Aveam dureri din pricina iernii. A, da, am fugit din pădure spre bibliotecă. Mi-am amintit de părul ei care-mi atingea obrajii.

— Fata de la bibliotecă te-a adus acasă. A ajutat-o Paźnicul. Deltrai din pricina febrei și transpirației ingrozitor. Puteai umple și-o găleată... Alătăieri.

— Alătăieri...

— Da. Dormi întruna de două zile încheiate. Am crezut că n-o să mai deschizi ochii niciodată. Te-ai dus în pădure, nu-i așa? Ti-am spus să nu te duci.

— Îmi pare sincer râu.

Bâtrânul a luat oala de pe foc și a umplut un bol. M-a ajutat să mă ridic și să mă sprijin de tablia patului. Scărțăia sub greutatea mea.

— Mai întâi inghită ceva, spuse Colonelul. Gândurile și scuzele... pe urmă. Ai poftă de mâncare?

— Nu.

Mă dorea totul și când respiram.

— Da, dar trebuie să bei puțină supă. Măcar trei inghițituri. Hai... trei inghițituri și gata. Te rog.

Mi s-a părut atât de amară, încât îmi venea să vomit. Am reușit totuși să iau trei inghițituri. Am simțit cum prind puțină forță. În tot trupul.

— Bravo! exclamă bâtrânul punând lingura jos. E puțin cam amară, recunosc, dar o să scoată toate toxinele din lîne. Mai dormi puțin și când o să te trezești, o să vezi că ţi-e mult mai bine. Hai, liniștește-te! Stau aici cât dormi.

Când m-am trezit, am constatat că se intunecase de tot. Ploaia bătea drept în geam din pricina vântului puternic. Bâtrânul stătea la căpătâiul meu.

— Cum e? Ti-e mai bine?

— Mult mai bine decât înainte. Cât e ceasul?

— Opt seara.

Am încercat să mă ridic, dar am amețit.

— Ce vrei să faci? mă întrebă bătrânul.

— Trebuie să merg la bibliotecă să citeșc vise.

— Nu fi prost! În starea în care ești, nu poți să mergi nici cinci metri.

— Dar n-am cum să trag chiulul.

Bătrânul scutură din cap.

— Visele pot aștepta. Să Paznicul, și fata de la bibliotecă știu că nu te poti mișca deocamdată. Biblioteca nu e deschisă.

Bătrânul a oftat adânc și s-a îndreptat spre sobă. A turnat ceai într-o ceașcă și a revenit la căpătâiul meu.

Vântul nu slăbise deloc în intensitate. Zgudula pur și simplu fereastra.

— Am impresia că-ți cam place fata, zise el. N-aveam de gând să te întreb nimic, dar ai tot strigat-o cât ai delirat, așa că nu văd de ce să nu-mi spui. N-ai nici un motiv să-ți fie rușine. Tinerii se îndrăgostesc. E normal.

Am încuvîntat fără să scoț o vorbă.

— E fată bună. A fost foarte ingrijorată din pricina ta, zise bătrânul sorbind din ceai. Nu consider însă că e cazul să te îndrăgostești de ea. Nu așa cum stau lucrurile. Am simțit nevoie să-ți atrag atenția.

— De ce nu e cazul?

— Ea nu are cum să răspundă sentimentelor tale. Nu e vina nimănului. Nici a ta, nici a ei. Dacă e să dăm vina pe cineva, atunci mersul lumii e de vină. La fel cum nu poți schimba cursul unui râu.

M-am ridicat în capul oaselor și mi-am frecat obrajii cu palmele.

— Vă referiți la suflet?

Bătrânul dădu din cap.

— Eu am, ea nu are. Înseamnă că indiferent cât de mult aș iubi-o eu, ea nu mă poate iubi.

— Cam așa ceva. Să tu o să îl pierzi treptat. Dar ea nu mai are deloc. Nici eu. Nirneni de-aici.

— Da, dar dumneavoastră sunteți foarte drăguț. Ați avut grija de mine fără să închideți măcar un ochi. Asta nu înseamnă că aveți suflet?

— Nu-i chiar aşa. Amabilitatea și sufletul sunt două lucruri distincte. Amabilitatea este o trăsură care s-a dezvoltat independent. Ca să fiu mai clar, e o funcție de suprafață, ține de maniere. A devenit un obicei. E cu totul altceva decât sufletul. Sufletul este mult mai profund, mult mai puternic. Și mult mai contradictoriu.

Am închis ochii și am încercat să-mi adun gândurile.

— Părerea mea este că sufletul se pierde o dată cu umbra, nu?

— Da, ai dreptate.

— Adică umbra ei este moartă și sufletul nu se mai poate întoarce la ea.

Batrânul incuvîntă iar.

— Am fost la primărie și am verificat. Umbra ei a murit când avea șaptesprezece ani. Nu există nici o indoială în sensul acesta. A fost ingropată într-o livadă de meri, aşa cum se stabilise și există dovezi în sensul acesta. Întreab-o pe ea amânatamente. O să fii mai convins dacă auzi din gura ei. Și-apoi vreau să-ți mai spun ceva. Ea a fost privată de umbră înainte să apuce să își formeze sufletul, aşa că nici n-are cum să știe despre ce-i vorba. E cu totul altceva când îți se ia umbra la o vîrstă mai înaintată, când ești de acord să îți se întâmpile asta. De aceea, eu sunt capabil să-ți înțeleg sentimentele. Ea, nu.

— Dar își aduce aminte foarte bine de mama ei. Îmi spunea că mamei îi râmăsesese sufletul, chiar și după moartea umbrei. Nu înțeleg cum, dar poate asta a ajutat-o cumva. Posibil să fi moștenit puțin suflet de la ea.

Batrânul a scuturat de câteva ori ceasca și a băut tot ceaiul care se răcise deja.

— Nu. Să-ți lasă asta din cap. Zidului nu-i scapă absolut nimic și nu lasă nimic în voia sortii.

Chiar dacă îl mai rămâne căte ceva culva, temporar, are grija să absoarbă totul. Dacă nu absoarbe, îl ostracizează pe individ. Se pare că asta a fost soarta mamei ei.

— Deci nu există nici o speranță.

— Nu vreau să te dezamăgesc, dar Orașul e puternic. Tu ești slab. Ai simțit-o pe pielea ta.

Bâtrânul privi în ceașca goală pe care o ținea încă în mâini.

— Dar poți să pui mâna pe ea.

— Să pun mâna pe ea? am întrebat mirat.

— Poți să te culci cu ea. Puteți locui împreună.

În Orașul acesta poți să faci tot ce dorești.

— Da, dar nu există suflet.

— Da, aşa e. Suflet nu există. Dar până la urmă se stinge și al tău, iar dacă nu mai ai suflet, nu o să mai ai nici senzația de pierdere, nici pe cea de disperare. N-ai unde merge. Dragoste nu există. Îți rămâne doar viață. O viață liniștită și plină de tihna. Îți place fata. Ea te place. Trebuie să te mulțumești cu atât. Dacă o vrei, e a ta. Nu îl-o ia nimenei.

— Ciudat, am zis. Încă mai am suflet, dar uneori am impresia că-l pierd. Ba nu, destul de rar am impresia asta. Sunt incredințat că se va întoarce cândva la mine și convingerea asta îmi dă putere. În concluzie, nu prea înțeleg ce inseamnă să-ți pierzi sufletul.

Bâtrânul dădu din cap liniștit.

— Încearcă să-ți pui mintea la contribuție. Pentru asta îți s-a mai lăsat timp.

— Încerc.

Soarele nu s-a mai arătat multă vreme. După ce mi-a scăzut febra, am deschis fereastra ca să respir aer proaspăt. Am reușit să mă ridic, dar m-am simțit slab înă vreo două zile. Ma tineam de pereti pur și simplu. În fiecare seară, Colonelul îmi dădea să inghit băutura aia amară și îmi pregătea niște terci de orez pentru cină. Mi-a

povestit o serie de întâmplări din timpul războlului. N-a mai pomenit de fata. Nicidină. Nicidină eu n-am avut curajul să-l întreb.

În a treia zi, am imprumutat bastonul Colonelului și am făcut o mică plimbare pe lângă casă. Mi-am dat seama cătă eram de slabit. Poate m-a slabit febra... dar nu putea fi numai ea de vină. Mai existau cu siguranță și alte cauze. Iarna făcea ca totul în jurul meu să pară straniu de greu și nu reușeam să mă integrez în lumea aceea apăsatăoare.

De pe dealul pe care se afla locuința mea se zărea în diagonală partea de vest a Orașului. Râul, turnul cu ceas, Zidul, iar în zare, Poarta. Ochii mei slabiti nu puteau distinge prea multe din spatele lentilelor intunecate, desă mi-am dat seama că iarna conferea orașului un contur aparte. Poate nu numai ochii mei erau de vină, ci și vântul care bătea dinspre coama dealului, spulberând totul în calea sa.

În timp ce priveam Orașul, mi-am amintit de harta pe care trebuia să i-o dau Umbrei. Am întârziat aproape o săptămână pentru că fusesem țintuit la pat. Cred că era îngrijorată. Să nu cumva să credă că am abandonat-o. Eram foarte amărât din pricina asta.

L-am rugat pe Colonel să-mi împrumute o perche de ghete vechi. M-am îndepărtat puțin de grădină, am bagat harta împăturită într-una din ele și m-am intors. Eram convins că Umbra o să o caute. L-am intins Colonelului ghetele și l-am rugat să îl le dea Umbrel când o va întâlni.

— Biata de ea umblă doar în teniși, am zis. Dacă ninge mai mult, va avea și ea nevoie de ghetă. Nu o pot lăsa să se imbolnăvească. În Paznic nu am incredere. V-ăs rugă pe dumneavoastră să îl le dați.

— Stai linistit, o să îl le dau, zise Colonelul luând ghetele.

Colonelul s-a intors spre seară și m-a anunțat că-i înmânase ghetele Umbrel, personal.